

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

*Comisia parlamentară de anchetă privind
cercetarea modului în care se gestionează
amenajările de irigații și fondurile alocate*

*București, 15.07.2009
Nr. 24/453*

PROCES VERBAL
al ședințelor Comisiei din zilele de 7, 8, 9 și 10 iulie 2009

Comisia parlamentară de anchetă privind cercetarea modului în care se gestionează amenajările de irigații și fondurile alocate, constituită în baza Hotărârii Camerei Deputaților nr.31 din 24 iunie 2009 și-a desfășurat lucrările în ședință în zilele de **7 și 8 iulie 2009**, având următoarea ordine de zi:

1. Aprobarea programului de activitate.
2. Audierea conducerilor Administrației Naționale a Îmbunătățirilor Funciare, Societății Naționale de Îmbunătățiri Funciare, Agenției Domeniilor Statului, sindicatelor din agricultură, Liga utilizatorilor de apă pentru irigații.

În zilele de **9 și 10 iulie 2009**, activitatea membrilor comisiei s-a desfășurat în teritoriu, conform planificărilor privind deplasarea în zonele care au fost repartizate fiecărui membru al comisiei.

Ședința din data de **7 iulie 2009** s-a desfășurat la sediul Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice, începând de la ora 10⁰⁰.

Au fost prezenți 15 membri ai comisiei.

În baza unor adrese transmise de Grupul parlamentar al PSD, domnul deputat Vasile Mocanu a fost înlocuit de către domnul deputat Marian Ghiveciu și Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Mircea Giurgiu a fost înlocuit de către domnul deputat Toader Stroian.

Au fost prezenți și cei patru experți desemnați să sprijine activitatea comisiei respectiv domnii:

- Aurel Lup - profesor la Universitatea Ovidius din Constanța;

- Gheorghe Mardare - director activității de servicii și consultanță la SC Total Service SRL;

- Voicu Todor - inginer proiectant la INCDIF – ISPIF Sucursala Banat;

- Ion Niculaescu – membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”;

Din partea conducerii ANIF RA au fost prezenți:

- domnul Cornel Popa – director general;

- domnul Alexandru Iosub – director tehnic;

- domnul Ioan Molan – director administrare patrimoniu;

- doamna Gabriela Suciuc – director planificare politici sectoriale;

- domnul Andrei Barabulea – director economic.

Lucrările au fost conduse de către domnul deputat prof.dr. Valeriu Tabără, președintele comisiei.

În deschiderea ședinței, domnul președinte Valeriu Tabără a precizat că pentru o bună reflectare a lucrărilor comisiei, toate lucrările acesteia vor fi înregistrate pe suport electronic. Scopul constituirii comisiei este acela de a cunoaște situația reală, iar pe baza acestei cunoașteri să se elaboreze soluții care să aducă ameliorări. Comisia are dreptul de a intra în cele mai intime situații. În teritoriu, colegii care se deplasează pentru a analiza situațiile trebuie să aibă sprijinul total, dacă nu, comisia va fi obligată să ia măsurile care se impun. Într-o lună și 12 zile, cât va dura activitatea comisiei de anchetă, trebuie să se pună la dispoziția membrilor acesteia toate documentele care vor fi solicitate.

În continuare, domnia sa a prezentat pentru aprobare componența celor patru subcomisii constituite și a cerut stabilirea procedurilor de lucru.

Domnul Cornel Popa, director general al ANIF RA a precizat că din partea angajaților ANIF se va găsi înțelegerea necesară la toate sucursalele regiei și se vor pune la dispoziție orice documente.

Doamna Gabriela Suciuc, director planificare politici sectoriale la ANIF RA, a prezentat o situație a unității și a afirmat că membrii conducerii ANIF sunt preocupați de ce se întâmplă în sector, chiar dacă s-a afirmat că se lucrează fără o strategie. Aceasta există, dar, după 1989 irigațiile și întregul sistem care există în jurul acestora s-a aflat într-o continuă cădere.

Începând cu anul 1990, procesul de restituire a proprietăților agricole a condus la o fragmentare excesivă a proprietăților și

exploatațiilor agricole și, în aceste condiții infrastructura existența pe terenurile agricole, care a fost proiectată și executată în perioada economiei centralizate nu a mai fost adecvată noii situații, afectând serios competitivitatea sectorului agricol.

Mare parte din rețelele de irigații au fost abandonate. S-a înregistrat un vârf al utilizării rețelelor de irigații în anul 2003, când au fost irigate aproximativ 1,569 milioane de hectare.

Apariția Legii nr.138/2004, care a adus modificări de fond, a introdus și o tratare a problematicii irigațiilor pe principii comerciale. Rolul ANIF și al SNIF a fost doar acela de a aduce apa la utilizatori. Legea nr.138/2004 a adus și un nou mecanism de aplicare a subvențiilor și un sistem nou de tarifare. În anul 2005, suprafața efectiv irigată a fost de aproximativ 74.000 ha.

Sistemul de pompare a apei din Dunăre a devenit ineficient. Sunt județe și cu 7 trepte de pompare. Din întreaga suprafață care poate fi irigată, aproximativ 1,3 milioane au viabilitate tehnico-economică, iar aproximativ 200.000 ha au o importanță marginală. Suprafața de 1,5 milioane de hectare ar fi o țintă pentru asigurarea irigațiilor, și această suprafață ar asigura necesarul pentru consumul intern și pentru export.

Din analizele specialiștilor, 1,5 milioane ha amenajate pentru irigații ar fi eficiente.

În fiecare an s-au contractat pentru irigații aproximativ 500.000 ha. A afirmat că, pentru a fi pornit, un sistem de irigații trebuie să aibă contracte pentru a fi irigate minim 20% din suprafața totală și că, dacă încep ploile, de multe ori se consumă energie fără ca apa din sistem să mai fie utilizată. Subvențiile pentru irigații se vor retrage gradual.

Domnul Alexandru Iosub a prezentat o situație a programelor ANIF și a precizat că până în 1989 alimentările cu energie electrică erau transferate către RENEL care, ulterior, s-a divizat în mai multe societăți care și-au reziliat, unilateral, contractele, au casat liniile de alimentare cu energie electrică, lăsând sistemele descoperite în ceea ce privește energia electrică. În anul 2007 a fost solicitată energie de la Nuclearoelectrica și Hidroelectrică, la prețuri mai mici, dar solicitările nu au fost onorate.

Domnul deputat dr.Valeriu Tabără a întrebat dacă s-au purtat negocieri și dacă s-au făcut demersuri pentru remedierea situației alimentării cu energie electrică și a dispus invitarea reprezentanților ANRE și ai Ministerului Economiei la audierile din comisie.

Domnii deputați Stelian Fuiș și Tinel Gheorghe au cerut să se precizeze dacă cele 500.000 ha pentru care se încheie contracte sunt aceleași suprafețe, an de an, sau amplasamentele diferă.

Domnul deputat Victor Raul Soreanu Surdu a cerut clarificări în legătură cu relațiile existente între ANIF și LUAIR și a solicitat precizări în legătură cu criteriile care au stat la baza evaluărilor privind viabilitatea sau neviabilitatea suprafețelor irigate.

A cerut date despre raportul beneficiu cost în domeniul irigațiilor.

Domnul deputat dr.Valeriu Tabără a întrebat dacă punctul de vedere legat de studiile efectuate în domeniul irigațiilor a fost prezentat în scris și celor care au luat deciziile în domeniu. Domnia sa a dorit să se clarifice dacă observațiile au fost adresate și dacă au fost sau nu luate în calcul, și de către cine ?

Domnul deputat Victor Raul Soreanu Surdu a arătat că, în general, avem tendința de a ne grăbi. A cerut ca Biroul Permanent al Camerei Deputaților să permită efectuarea unei expertize contabile care să releve cum s-a procedat în domeniul patrimoniului ANIF și SNIF, cum a fost distribuit.

Domnia sa a dorit clarificări în legătură cu relațiile existente între furnizorii de energie electrică, furnizorii de apă și dacă există o corelare între toate aceste componente. De asemenea, a cerut precizări în legătură cu neregulile generate de lipsa energiei electrice și situația datoriilor către furnizorii de energie electrică.

Domnul deputat Mihai Banu a întrebat cine a fost inițiatorul Legii nr.138/2004 și dacă apariția acestei legi a fost o condiție și a făcut parte din pachetul de legi necesare procesului de aderare a României la Uniunea Europeană. De asemenea, a întrebat dacă Legea nr.138/2004 a făcut bine sau a făcut rău. A întrebat dacă studiile s-au referit doar la suprafețele amenajate, sau la toate posibilitățile. Sunt și evaluări făcute în afara studiilor amintite ? A cerut date și în legătură cu studiile privind sistemul gravitațional de irigații.

Domnul deputat Tinel Gheorghe a întrebat care sunt veniturile realizate de ANIF și dacă sunt restanțieri, cu ce sume, sau dacă sunt sume nerecuperate.

S-a răspuns că suma neîncasată este de 54,3 milioane lei.

Domnul deputat Gheorghe Antochi a arătat că ancheta nu trebuia să fie direcționată doar spre sistemul de irigații, ci să se ocupe și de sistemul de îmbunătățiri funciare, în ansamblu, iar concluziile comisiei să slujească producția agricolă.

Domnul deputat Ion Tabugan a arătat că relațiile cu furnizorii de energie trebuie clarificate și că în datele puse la dispoziție de reprezentanții ANIF trebuie să existe o mai bună corelare.

Domnul deputat Culiță Tărăță a solicitat date în legătură cu programele derulate cu fonduri de la Banca Mondială și despre sistemul de irigații existent în Insula Mare a Brăilei.

A afirmat că, dacă în baza unei legi, sistemele de irigații vor fi refăcute, aceste cheltuieli vor fi amortizate într-un timp scurt, de câțiva ani.

Domnul deputat dr. Valeriu Tabără a întrebat pe baza căror date se face livrarea apei în sistemele de irigații și care este relația cu Administrația Națională de Meteorologie .

În continuarea lucrărilor s-au purtat discuții cu conducerea SNIF.

Domnul Liviu Goncea, director general SNIF a prezentat o informare legată de situația unității, pe care a caracterizat-o ca fiind dezastruoasă, pentru că, timp de aproape 8 ani, aceasta a fost jefuită. Din 400 de utilaje existente, doar aproximativ 200 sunt funcționale.

Din 28 de sucursale existente la această dată, doar 6 sunt funcționale.

Domnia sa a înmănat câte o informare scrisă fiecărui membru al comisiei, cerând și sprijinul pentru clarificarea situației în care se află SNIF.

Domnii deputați Tinel Gheorghe și Pavel Horj au solicitat o seamă de date legate de activitatea SNIF.

Domnul deputat Victor Raul Soreanu Surdu a întrebat ce s-a întâmplat cu baza de utilaje pe care SNIF a avut-o în dotare și a cerut ca o expertiză contabilă și o anchetă a Curții de Conturi să clarifice toate aspectele semnalate, atât în ce privește utilajele, dar și conturile și bunurile din patrimoniul SNIF.

Domnul deputat Pavel Horj a cerut să se verifice și descărcările de gestiune și să se vadă cu cât s-a diminuat patrimoniul anual.

Domnii deputați Mihai Banu, Tinel Gheorghe, Vasile Beres, Gheorghe Antochi au arătat că în acest stadiu SNIF nu poate constitui o forță în domeniul irigațiilor, că trebuie făcut ceea ce trebuie pentru clarificarea problemelor legate de patrimoniu, iar după clarificarea aspectelor patrimoniale să se elaboreze procedurile clare pentru privatizarea societății. De asemenea, s-a afirmat că MAPDR și ADS au răspunderi clare în acest domeniu și că punctul lor de vedere trebuie prezentat în comisie.

Domnul deputat dr.Valeriu Tabără a precizat că se impune o discuție aparte cu administratorul special desemnat pentru SNIF, precum și cu consiliul de administrație.

De la ora 13³⁰ audierile din comisie s-au purtat cu reprezentanții ADS. Au fost prezenți domnii Nicolae Giugea, președinte ADS și domnul Ioan Marian, director în ADS care au prezentat o informare legată de atribuțiile ADS în ceea ce privește sectorul de irigații și activitatea SNIF.

O informare scrisă a fost pusă și la dispoziția fiecărui membru al comisiei de anchetă și în ea sunt prezentate în detaliu datele solicitate.

Domnii deputați Mihai Banu, Tinel Gheorghe, Pavel Horj au arătat că situația de la SNIF trebuie clarificată și au considerat că societatea trebuie să treacă la AVAS, instituție specializată în privatizări.

Domnul Ioan Marian a precizat că în cazurile în care terenurile și alte bunuri nu sunt clarificate, neexistând o delimitare precisă a patrimoniului ANIF și cel al SNIF modul de acțiune va fi adecvat fiecărei situații.

Domnul deputat Tinel Gheorghe a solicitat o listă cu societățile care au terenuri în concesiune și o alta cu societățile care au redevențe și a celor care nu și-au achitat aceste datorii către stat.

Domnul deputat Victor Raul Soreanu Surdu a afirmat că situațiile sunt atât de neclare încât va fi foarte greu de clarificat fiecare aspect și a anunțat plenul comisiei că domnia sa dorește să-și prezinte demisia din funcția de membru al comisiei parlamentare privind cercetarea modului în care se gestionează amenajările de irigații și fondurile alocate.

Domnul deputat dr.Valeriu Tabără a arătat că este necesară o clarificare urgentă a problemelor de natură patrimonială între ANIF și SNIF și că analiza trebuie făcută cu niște responsabilități.

A existat și un anumit interes ca SNIF să rămână la un nivel mai scăzut.

În continuarea dezbaterilor s-a dat cuvântul experților angajați în derularea anchetei comisiei.

Domnul Aurel Lup și domnul Todor Voicu au prezentat punctul de vedere al specialiștilor și au făcut propuneri pentru organizarea activităților membrilor comisiei, precum și un punctaj pe care membrii comisiei care se deplasează în teritoriu să-l utilizeze în examinările de la fața locului.

Domnul deputat dr. Valeriu Tabără a precizat că, în numele comisiei, s-au dat toate împuternicirile pentru a solicita datele necesare. A cerut să se acorde o atenție aparte zonei Dobrogea.

De asemenea, a cerut ca tematica de control să fie îmbunătățită încât datele colectate să exprime cu adevărat realitatea.

În continuare s-au purtat dezbateri în prezența reprezentanților sindicatelor din ANIF și SNIF. A fost prezentă doamna Vasilica Blebea, președinta Sindicatului SNIF și ANIF.

În cuvântul său, a precizat că SNIF este o unitate într-o stare jalnică, iar ANIF este o instituție subfinanțată, în care banii sunt asigurați doar în procent de 50%. A cerut ca ANIF să poată să se finanțeze și din surse proprii.

Domnii deputați Victor Raul Soreanu Surdu, Mihai Banu și Tinel Gheorghe au cerut date suplimentare legate de situația celor din instituții și o listă cu investițiile pentru reabilitarea sistemului de irigații în perioada 2007-2009 și programul detaliat pentru 2009, pe sucursale și subunități. Au cerut să se prezinte și documentele anexe, recepțiile pe lucrări.

Domnul deputat Mihai Banu a cerut o inventariere a surselor de apă.

Domnul deputat dr. Valeriu Tabără a afirmat că este necesară și o întâlnire cu reprezentanți ai Apelor Române, Administrației Naționale de Meteorologie și cu reprezentanții altor instituții cu atribuții în domeniul irigațiilor.

În ultima parte a audierilor, dezbaterile s-au purtat în prezența domnului Viorel Nica, președintele LUAIR. Domnia sa a prezentat o informare în legătură cu modul în care s-au constituit organizațiile utilizatorilor de apă pentru irigații și a cerut sprijinul pentru clarificarea unor situații în teritoriu și pentru elaborarea unui cadru legislativ care să sprijine activitatea organizațiilor pe care le reprezintă.

Domnii deputați Valeriu Tabără, Mihai Banu, Tinel Gheorghe și Gheorghe Antochi au subliniat necesitatea sprijinirii organizațiilor de utilizatori de apă și au cerut o analiză strictă a ceea ce înseamnă politici în domeniu din perspectiva utilizatorilor de apă pentru irigații. Au cerut ca prețurile să fie stabilite corect pentru apa utilizată și au apreciat că aceste aspecte trebuie tranșate cu cei care răspund direct.

Lucrările în ședință au fost reluate în ziua de **8 iulie 2009**, începând cu ora 9⁰⁰. Au fost prezenți 15 deputați, membri ai comisiei. Domnul deputat Marian Ghiveciu l-a înlocuit pe domnul deputat

Vasile Mocanu, iar domnul deputat Toader Stroian l-a înlocuit pe domnul deputat Mircea Giurgiu.

De asemenea, au fost prezenți experții antrenați în activitatea comisiei: domnul Aurel Lup, Todor Voicu, Gheorghe Mardare, Ion Niculaescu.

Ordinea de zi aprobată a fost următoarea:

- Planificarea deplasărilor în teritoriu și stabilirea tematicii de control.

Lucrările comisiei au fost conduse de către domnul deputat dr.Valeriu Tabără, președintele comisiei.

Au continuat dezbaterile cu privire la graficul deplasărilor membrilor subcomisiilor și a fost extinsă tematica de control pentru cercetarea situațiilor din teritoriu.

În zilele de 9 și 10 iulie, membrii comisiei de anchetă s-au deplasat pentru activități de control în zonele în care au fost repartizați, în conformitate cu programul stabilit de responsabilii de subcomisii.

Au fost prezenți 15 deputați, membri ai comisiei. Domnul deputat Marian Ghiveciu l-a înlocuit pe domnul deputat Vasile Mocanu.

Președinte,
Prof. dr. Valeriu Tabără

Secretar,
Mihai Banu